Ч. 279. Второк 27 (14) грудня 1904. Рік XIV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч 9 і з ц. к. Старостваж на провінциї:

на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·7·
місячно . . . „ —·90

Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Австро-Угорщина. — Внутрішні відносини в Росиї. — Болгарска фльота. — Марокко пригадує ся. — Росийско-японьска війна.)

В Австро-Угорщинї задля різдвяних сьвят після латиньского обряда настав хвилево спокій в політицї, але ще день, два а почуємо щось цікавого з Угорщини. Дня 28 с. м. має ся знов зібрати угорска палата послів а від того, як того дня поступить собі опозиция, буде зависїти дальша судьба угорского парляменту. Нема однак надії, щоби опозиция схотїла піддати ся волї більшости і розійшла ся чутка, що угорска палата послів буде вже дня 28 с. м. розвязана звичайним розпорядженем короля. Другий цікавий день то буде новий рік, коли на Угорщинї виголошують ся звичайно проґрамові партийні бесїди. Сим разом буде ґр. Тіса говорити до своїх і завзивати їх до борби виборчої а того самого дня буде й приняте членів опозициї у Кошута. Ще й тота вість замітна, що партия Кошута, котра доси держала ся здалека від цісарского двору, явить ся дня 5 січня в цісарскій палатї, щоби тут вислухати престольну бесїду. Безпосередно по тім має ся відбути конференция опозицийної партиї.

Дивні відносини настали в Росиї, там завела ся досить явна і остра борба межи поступом а реакциєю, межи змаганями до заведеня в Росиї конституциї а змаганями до удержаня за всяку цїну самодержавія. На послїдній радї коронній виступив був міністер судівництва Муравєв дуже різко против міністра для справ внутрішних кн. Мірского а его підпирав також міністер фінансів Коковцев. Важке слово промовив обер прокуратор сьв. синода, Побідоносцев, і мабуть переконав царя. Він поставив ся на становищи строго релїґійнім і сказав, що скоро би цар якусь часть своєї власти здав на нарід, то се мусїло би мати злощасні наслїдки на віру, бо цар не має права здавати хоч би лиш частину своєї власти, даної єму від Бога, на низші чинники. За то Вітте мав станути дуже енерґічно по сторонї кн. Мірского. Цар, кажуть, ще не рішив ся, що має робити і кого слухати. Однакож ходить чутка, що міністер кн. Мірский має уступити, а на его місце має прийти давний президент полициї в Петербурзї, а тепер київский ґен.-ґубернатор Кляйгельс, а се значило би то само що установлене наслїдника Плевого по дусї і дїлах. З другої же сторони наспіла вість з Петербурга, що міністер Муравєв подав ся до димисиї і цар єї приймив. Муравєв має стати амбасадором в Римі, а теперішний амбасадор Урусов має прийти до Відня на місце помершого ґрафа Капніста. Коли би уступив кн. Мірский, а на его місце прийшов Кляйґельс, то се значило би побіду реакциї і партиї Побідоносцева; коли же Муравєв подав ся до димисиї, то се значило би упадок реакциї. Отже що правда? Се годі вгадати, але то лиш можна сказати, що в цїлій Росиї ожив дух свободолюбивий, а прояви его нагадують подібні передреволюцийні часи в инших державах европейских.

Болгария хоче видко поволеньки виробити ся на велику державу на Балканї і вже зачинає лагодити собі фльоту. В теперішнім буджетї знаходить ся вже вставлена позиция на першого адмірала болгарского, котрим має стати інспектор фльоти і капітан Пішон. Дальше вставлено до буджету кредити три лоди торпедові, які мають стояти на Чорнім мори і на дві лоди торпедові, що мають ходити по Дунаю.

Непокоячі вісти надходять з Марокка. Кажуть, що молодий султан послухав ради музулманьских духовників і постановив позбути ся всіх чужинців перебуваючих в его краю, іменно же францускмх, анґлійских і инших офіцирів та урядників европейских. Султан, кажуть, має жадати також від Франциї, щоби

---

20)

Росийско-японьска війна від єї початку аж до битви під Ляояном.

(Написав К. Вербин).

(Дальше).

В Порт Артурі сподївали ся атаку Японців на сам Великдень і длятого, о скілько можна було, збільшено ще міри осторожности. Макаров по кілька разів на день інспекціонував кораблї, стоячі на вартї, і від кількох днів таки зовсїм не розбирав ся, сподїваючись, що неприятельска фльота появить ся кождої хвилї перед Порт Артуром. На ніч з 9 на 10 жовтня, значить ся з суботи на великодну неділю, сподївали ся атаку з такою певностию, що воєнні кореспонденти вже в суботу по полудни пішли були на Золоту Гору, щоби звідтам могли добре придивити ся цїлій подїї на мори. Розуміє ся, що на горі мусїло вечером бути всюди темно, бо командант кріпости заказав строго пізним вечером розкладати огонь. Отже один із згаданих кореспондентів, маляр Кравченко пересидів на Золотій Горі через чотири днї і ночи, аж наконець діждав ся атаку і так о нїм розповідає:

„Великодні сьвята минули спокійно. Дня 12 цьвітня виплив Макаров з пристанї зі своєю ескадрою і чотирнайцяти торпедовцями. В ночи на 13 го був сильний вихор і вісїм наших торпедовців вибрало ся на рекогносцировку на море. Ніч була така темна, що хоч очи виколи, а хвилями дув сильний вихор. Рефлектори безнастанно пускали сьвітло на всї боки і осьвітлювали рейд. О 11 год. в ночи роздало ся одинайцять вистрілів на мори і знов зробило ся тихо. Коли зачинало свитати, показало ся шість торпедовців, що плили один за другим і стріляли. Один з тих торпедовців заплив з повною силою пари до пристанї; в послїднім був видко розбитий котел, бо з корабля піднимала ся густа пара. Торпедовцї були віддалені від берега може на яких вісїм кільометрів. Їх можна було лиш трудно розпізнати і поправдї чути було лиш вистріли і виразно було видко, як падали кулї у воду. Чотири неприятельскі торпедовцї підплили були до того торпедовця, з котрого виходила пара і почали в него всї разом стріляти. Торпедовець той відповідав так остро, що японьскі судна мусїли відступити ся.

„На стацию сиґнальову дали знати, що то наш „Страшний“ знаходить ся в тяжкій борбі з чотирома неприятельскими торпедовцями, котрі его обступили зі всїх сторін і стали в него стріляти, а він пливучи дальше, відстрілював ся і пустив ся просто на той торпедовець, що заступив єму дорогу. Тепер виплив „Баян“. Коли Японцї то побачили, пустили рівночасно кілька торпедів на „Страшного“, з котрого ще роздав ся острий вистріл, а відтак закрила его мокра могила. На тім місци, де він ще перед хвилею стояв, закрутила ся лиш густа хмара пари. „Баян“ поплив насамперед на то місце, де затонув „Страшний“, а відтак звернув ся против ворога і почав в него стріляти, а тодї всї японьскі судна стали в него стріляти, так, що кулї падали як град довкола „Баяна“ у воду і де лиш яка впала, там бухав високо в гору стовп води. Але тепер показала ся на овидї ескадра японьских кружляків, котра підпливала чим раз скорше, уставилась в боєвім порядку і розпочала борбу з „Баяном“. В сій хвили показало ся на всходї пять росийских торпедовців, котрі в повнім розгонї плили до рейду. Два японьскі кружляки хотїли заступити їм дорогу, але з „Баяна“ спостерегли ще в пору сей маневр і він всунув ся помежи Японців, а росийскі торпедовцї і відогнав Японців. Торпедовцям удало ся заплисти до пристанї.

„Тепер виплив „Петропавловск“, японьскі кружляки відступили ся, а „Баян“ одержав з адміральского корабля приказ вертати назад. На сиґнал даний Макаровом виплили „Пересьвет“, „Победа“, „Полтава“, „Севастополь“, „Новік“, „Діяна“ і „Асколд“ та торпедовцї. Попереду плив „Петропавловск“, котрий ще стрілив кілька разів до Японців, а за ним плили прочі кораблї і всї пустились за Японцями щезаючими на овидї. В годину опісля показала ся знову росийска ескадра, а поза нею дим надпливаючої японьской фльоти зложеної з 14 кораблїв. Вісїмнайцять кільометрів від побережа станули Японцї, а наша ескадра виплила в боєвім порядку против них, лиш торпедовцї одержали приказ вертати до пристанї.

„Петропавловск“ плив поволи лиш з четвертиною своєї сили. Все було тихо, все мовчало ожидаючи борби, яка розпічне ся. Тепер підпливав „Петропавловск“ до „електричної

войскові постерунки француські в Марокку були відкликані. Мають лиш позістати „граничні відділи“ в Танґері і Уджі на альжирскій границі. Здає ся, що сї жаданя султана як і поступоване звістного марокканьского начальника племени Раісулї, спонукають Францию до збройного виступленя в Марокку, до чого она після угоди з Анґлією має право і нїби обовязок.

На поли війни спокійно. Лиш зпід Мукдена доносить ґен. Куропаткін о малій стичці: Японцї вчера досьвіта почали стріляти на дорозї з Сюцюліна до Кван'ьенсїна до росийскої передної сторожі недалеко від Тапінлін. Сторожа завернула взад, але одержавши поміч, оборонила свої позиції. Росияни стратили 12 людий, а страти японьскі мають бути значно більші. — „Біржев. Ведом.“ доносять: В місцевости Сіосї появила ся ватага Хунхузів, числом около 800. Висланий відділ росийский розбив єї і забрав Хунхузам коні, воли, свинї і вівцї. Із сего можна би здогадувати ся, що то не була ватага розбишацка, а скорше може Хунхузи втікали, бо хто пускає ся на розбої або на війну, то чей не буде брати з собою воли, свинї і вівцї.

Новинки.

Львів дня 26-го грудня 1904.

— Є. Е. п. Намістник ґр. Андрей Потоцкий виїхав на кілька днів зі Львова.

— ВПреосьв. Митрополит Андрей Шептицкий повернув з Риму до Львова.

— Іменованя. Президия краєвої Дирекциї скарбу іменувала скарбових концепістів Юліяна Оппендкевича і дра Адольфа Полтурака комісарями скарбу в IX кл. ранґи; концепістів скарбу: Нікодема Коперского, Стан. Кавделку і Ст. Іглицкого податковими інспекторами в IX кл. ранґи, а концептових практикантів: Каз. Сквірчиньского, Анд. Навроцкого, Стан. Мрочка, Ст. Богдановича, Едв. Рудницкого, Вол. Гофрика, Генр. Розенбаха, Йос. Стопового, Йос. Лїка, дра В. Осуховского, дра Ст. Чижевича, Едв. Вернера і Генр. Моразицкого концепістами скарбу в X кл. ранґи. — Міністерство торговлї іменувало концептових практикантів дирекциї почт у Львові Жигм. Нївицкого і Мар. Ст. Пойора та почтового офіцияла і укінч. слухача прав Як. Салїтермана концепістами дирекциї почт, а асистента Тадея Водзїньского почтовим офіциялом у Львові.

— Побільшенє міста Львова. Секция скарбова ради міскої у Львові поручила на внесенє радного дра Лїсевича маґістратови, аби розслїдив справу прилученя до Львова сусїдних громад, а то Знесїня, Замарстинова і Клепарова.

— Іспити женщин. Австрийске кореспонденцийне бюро доносить, що Міністерство просьвіти зарядило, аби при жіночих устних іспитах зрілости удїлювано женщинам таких самих пільг, які мають абітурієнти. То розпорядженє відносить ся до звільненя при іспитах зрілости від деяких предметів, як фізика, история і т. д.

— Пиво на вагу. З Берна моравского доносять, що тамошнї шинкарі супротив підвисшеня податку від пива, постановили продавати пиво на вагу, а не на міру, як доси.

— Рідкий ювилей 60-лїтного сьвященьства обходив дня 22 с. м. православний епископ з Которска в Дальматиї, 85-лїтний др. Гарасим Петранович.

— Крадіж в судї і урядї податковім. З Делятина доносять: Онєгди в ночи дібрали ся злодії до будинку, де містить ся повітовий суд і податковий уряд. В касї податкового уряду розбили зелїзну скриню з судовими депозитами і забрали річи вартости до 1000 К, а в канцеляриях суду порозбивали всї столи і бюрка, але крім стемплїв не найшли там нїчого. Виновники крадежи доси не викриті.

— Смерть від загару. З Гусятина доносять: В наслідок загару, спричиненого передчасним замкненем засува в печи, помер сими днями в Коцюбинцях селянин Франц Тернопільский, а єго жінка і дитина борють ся зі смертию.

— Взаїмні сьвяточні дари монархів. Оріґінальний дар одержує кождого року в день Різдва король Едвард VII анґлійский від свого сестрінця, цїсаря Вільгельма II. Є то величаньска голова сьвіжо убитого дика. Єї подають при відповіднім приладженю в кухни на умисне для тої цїли призначеній срібній мисцї. Король Едвард віддячує ся знов нїмецкому цїсареви кількома знаменито тученими каплонами і розбіфом. Від царя Николая одержує цїсар Вільгельм кождого року в дни Різдва бочку найлїпшого кавяру.

— Дивоглядний сьвяточний колач. Один американьский пекар в Річмондї упік перед сим лат. Різдвом колач на 2600 яйцях. Колач важить не більше лиш 3500 фунтів. До него увійшло крім цїлого моря яєць, ще 225 фунтів масла, тількож цукру, 230 фунтів сиропу, 340 фунтів муки, 100 фунтів миґдалів, 160 фунтів цукрованої цитрини. Пекар продав той дивогляд своєї штуки кусниками на вагу.

— Велика мрака в Льондонї. Від трох днїв настала в Льондонї така мрака, що спинила майже весь рух на улицях. Що значить льондоньска мрака, трудно у нас виробити собі навіть понятє. З мракою, яка піднимає з ріки, над котрою лежить Льондон і з парою у воздусї сполучає ся ще дим з многих тисячів фабрик та каменичних коминів, а в місті робить ся така пітьма, що вже на два або три кроки людий не видко. В білий день треба на улицях засьвічувати лїхтарнї, щоби бодай трошки можна щось видїти. Вся служба поліцийна підчас такої мраки виступає на улиці і що кілька кроків стоїть поліциян, щоби остерігати людий, а в данім случаю давати поміч або боронити від нападу злодїїв і розбишаків, котрих тодї повнїсенько на улицях. Підчас такої мраки хто лиш може, сидить дома, бо вийти на улицю дуже небезпечно. Вози і трамваї та зелїзницї їздять підчас мраки дуже поволи, а навіть кораблї стоять на яворах і не важать ся в таку пору відпливати. Так було й

скали“ (підводна лава, яка тягне ся від того місця на побережу, де в горі на „Золотій Горі“ стоїть електричне заведенє, що витворює електрику для рефлекторів) а тимчасом торпедовцї заплили до пристанї. Нараз з правого боку на переднім кінци „Петропавловска“ показав ся високий білий стовп і почули ся два глухі вибухи, а цїлий „Петропавловск“ вкрила хмара брунатно-жовтого диму. „Отто привіт!“ — крикнув хтось. Через дальновид можна лиш було видїти, як множество предметів спадало з гори на долину і як на розбитім переднім кінци почалась показувати полумінь. „Тоне! Тоне!“ — залунало богато голосів довкола мене. І він потонув, переднім кінцем нахиляючись борзо на правий бік. Тепер вже щез був передний конець, пішов вже під воду й передний машт а за ним і комини, — щезли й панцирні башти і ще лиш видко було задний конець з корабельною трубою, котра крутила ся з лївого боку, та людий, що серед бухаючої полуміни держали ся поруча на горішнім покладї; відтак ще послїдний вибух і — все скінчило ся. „Петропавловска“ вже нема. Лодки спущені з „Ґайдамака“ на воду поплили чим скорше на місце нещастя. Була 10 год. 40 мін. рано.

Щоби виробити собі докладне понятє о сїй катастрофі, треба тут згадати ще про ту звістку, яку подав о ній кореспондент анґлійскої ґазети „Times“, котрий знаючи о наміренім атаку Японцїв на Порт Артур, плавав під ту пору на власнім кораблї по мори. А хоч він з дуже далека може й не одно не видів або видів недокладно, то все-таки звіт єго має значінє, бо він розвідав неодно, чого нїхто не був би довідав ся. Він і перший подав був звістку про катастрофу за помочию телеґрафу без дрота. Отже він розповідає:

Коли Тоґови мимо кількох проб не удало ся замкнути в'їзд до пристанї в Порт Артурі затопленими кораблями, то він взяв ся на инший спосіб. Він постановив підложити при в'їздї до пристанї динамітові міни, в тій надії, що від них затоне якийсь росийский корабель і так замкне в'їзд до пристанї. Рівночасно і щоби зовсїм певно дїлати, казав він малій фльотиллї маневрувати перед Порт Артуром, щоби виманити Росиян а тодї напасти на них з цїлою фльотою і змусити до битви, коли би они при виїздї з Порт Артура оминули міни. Густа мрака яка звичайно досьвіта вкриває море перед Порт Артуром, мала заслоняти японьску фльоту. До виконаня сего добре обдуманого пляну вибрали ся зі второк в ночи дві дивізиї контрторпедовцїв і одна фльотиллия торпедовцїв з міновим кораблем „Корйомару“ против Порт Артура. Сей послїдний корабель плив неустрашимо простїсенько до в'їзду пристанї і мимо сильного огню росийских побережних батерий розпочав роботу закладаня мін та довів єї до кінця, підчас коли Росиянам анї на думку не прийшло, який тут плян виконує ся. Тимчасом обі дивізиї контрторпедовцїв старали ся також і о то, щоби кораблеви „Корйомару“ з обох боків не перешкоджувано виконувати свою роботу; при тім знащили они один росийский контрторпедовець.

Скоро Тоґо дістав звістку, що зроблено, відлучив ся зі своїми шести боєвими кораблями та обома новими кружляками „Нішін“ і „Касуґа“ від прочої фльоти та пустив ся повною парою на Порт Артур. Але як-раз коли він доплавав, розступила ся на щастє Росиян мрака, они побачили перевижаючу силу Японцїв, завернули чим скорше назад і хотїли як найскорше дістати ся до побережа, де би їх боронили росийскі батерії; а Тоґо тимчасом гнав ся за ними і стріляв. В сїй хвили, то було як раз пів до 11 год. стала ся катастрофа. Попереду росийскої ескадри плив великий боєвий корабель „Петропавловск“, котрий мимо великої віддалї можна було пізнати по богато сиґналових хоруговках, які висїли на маштах, що то адміральский корабель. Він підплив був як-раз до в'їзду аж нараз нїби таки цїлий здоймив ся в гору і в дуже короткім часї затонув зовсїм. Настала сцена величезного заколоту. Росияни змірковали підступ, на який взяли ся Японцї і почали без пляну стріляти у воду, щоби понищити динамітові міни, які би там ще були. Аж тодї заплили росийскі кораблї один за другим до пристанї, підчас коли із Золотої Гори все ще стріляли на Японцїв, котрі не могли добре відповідати задля того, що мрака стала була знов густїйша.

В четвер рано пробовали кружляки другої класи і фльотиллия торпедовцїв знову виманити Росиян; але надармо, кораблї не показали ся. Навіть побережні батериї не стріляли на Японцїв. В пятницю дня 15 цьвітня привів був Тоґо свої великі кораблї і взяв ся робити демонстрацию перед пристанею, підчас коли оба кружляки „Нішін“ і „Касуґа“ бомбардували непрямим стрілянем із Голубиного Заливу внутрішну пристань в Порт Артурі. Сим разом відповідали вже росийскі батериї і воєнні кораблї, але не наробили Японцям нїякої шкоди. Так закінчив ся тридневний атак на мори.

„Петропавловск“ був одним із найбільших росийских кораблїв воєнних. Збудований в 1894 р. був він 113 метрів довгий, 21·3 метрів широкий і сягав 7·9 метрів глубоко у воду, а займав у водї тілько місця, що 11.250 тон, та плив зі скоростию 16 і пів морскої милї (кругло 30 кільометрів або 4 наших миль) на годину. Єго машини мали силу 12.200 коний, найбільший запас вугля був 1000 тон, а полумір єго дїяльности мав 4500 морских миль, а то значить, що „Петропавловск“ міг з запасом вугля 1000 тон зробити 4500 морских миль (морска миля = 1 клм. 852 м.) і вернути назад до того порту, з котрого виплив, або що він міг з запасом вугля 1000 тон зробити два рази по 4500 морских миль або 9000 морских миль (16 668 кільометрів), заким би той запас весь скінчив ся. Корабель той був вкритий зверха (на покладї) панцирем грубим на 76 мілїметрів (майже 3 цалї), а по боках довкола панцирем грубим на 40 центиметрів (більше як 15 цалїв). Крім того були ще й пушки заслонені панцирями, з котрих одні були грубі на 25 а другі на 15 центиметрів. На кораблї було 56 пушок, а з 4 по 30·5 центиметрів калїбру; до того ще було на кораблї 6 дул торпедових. Підчас катастрофи було на кораблї разом

тепер в днях 21 і 22 с. м. Аж вчера около 2 год. рано могли деякі кораблї відплисти до Кале і Остенди.

— **Злодійский дотеп.** Одна з петербурских ґазет доносить з повітового міста Борисоґлебска в тамбовскій ґубернії: Перед кількома днями злодії закрали ся в ночи до хати міскої ради, украли там з каси 2500 рублів готівкою, а з розбитої скрині виймили ланцух бурмістра, его заступника і радних. По довершеній крадежи устроїли собі злодії пиятику, при котрій порядно позапивали ся і засиділи ся. Сьвітло у вікнах і гамір звернуло увагу, надбігла полїция і всїх приарештувала. В часї переслуханя оповіли злодії, що по крадежи поубирали ся в ланцухи, посідали за столом радних і ухвалили насамперед висказати раді на письмі нагану за недостаточну опіку над громадским маєтком. Відтак аж почала радити над розділом добичи, але при тім їх зловлено.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 26 грудня. Ходить чутка, що палата послів буде скликана аж з кінцем січня. О розвязаню Ради державної поки що нема бесіди.

Радом 26 грудня. На Сьвятий вечер після латиньского обряда около 1 год. в ночи, коли скінчало ся богослужене, товпа жителів, зложена переважно з робітників, пустилась улицями міста співаючи і несучи червоний прапор. Патрулї войскові, котрі заступили товпі дорогу повитано вистрілами. Командант полку піхоти ч. 26 погиб на місци, 1 жандарм ранений. З маніфестантів 1 убито. Тепер відбуває ся тут мобілізация.

Париж 26 грудня. Число убитих підчас катастрофи на зелїзници виносить 12 осіб. Межи забитими знаходить ся поручникКівіно, син сенатора а внук члена академії Бертельота.

Берлин 26 грудня. „Berl. Tagbl.“ доносить з Петербурга: Правительство одержало дуже автентичні вісти з заграниці, вказуючі на то, що приготовлювано замах на царя.

Париж 26 грудня. Президент патріотичної ліґи Лемегр потвердив перед судиєю слїдчим, що панї Сівтон дала єму суму 98.000 франків в тим, що Сівтон спроневірив ту суму з виборчого фонду ліґи. — Панї Сівтон зізнала перед судиєю слїдчим, що причиною самоубийства Сівтона була скандалїчна афера з пасербицею.

Токіо 26 грудня. Бюро Райтера доносить: Від армії стоячої під Порт Артуром надійшла вість, що вчера обсадили Японцї Теслїнсятун і що всї висунені наперед фортифікациї російскі, що знаходять ся під правим крилом японьским, дістали ся в руки Японців.

НАДІСЛАНЕ.

Повідомляє ся Р. Т. Всеч. Духовеньство, що Міский музей у Львові купує і дає найвисші цїни за старі ризи церковні, капи, дальматики, як також всяку церковну утвар.

Дирекция промислового музея.

В сім тиждни

можна оглядати

Російско-японьску війну

в Хромофотоскопі

ПАСАЖ ГЕРМОЛЯНА.

— Вступ 20 с. —

з адміралом і его залогою 27 офіцерів і 635 мужа залоги.

Можна тепер собі подумати, що значила та катастрофа для Росії і як величезну страту потерпіла російска маринарка, а з нею і російска суспільність. Тут згинув один із найздібнійших російских адміралів, Макаров, а з ним, можна би сказати і найбільша надія Росиї. Тут погиб рівночасно й славний російский маляр Василь Верещаґін, котрий їздив всюди по побоєвищах і так сказати би малював з природи свої образи, котрими хотів показати наглядно всю грозу війни, а котрі на его думку мали відстрашувати людий від того убийства, котре ведене на великі розміри уважає ся геройством, а обмежене на поодиноких людий єсть злочином, за котрий назначена кара смерти. Тут погиб і цїлий ґенеральний штаб, а в нім всї найздібнїйші російскі офіцири від маринарки. З цїлої залоги вирятувало ся лиш дуже мало, бо всего лиш 47 людий, а між ними капітан корабля Яковлев і великий князь Кирил Владимирович, близький своляк царя.

Великий князь Кирил єсть сином вел. кн. Владимира, брата царя Александра III. і родив ся 1876 р.; він єсть отже першим братом царя. На чотири неділї перед катастрофою виїхав він був до Порт Артура і тут став шефом маринарского відділу в штабі фльоти Тихого Океана. Він був наочним сьвідком катастрофи на самім кораблю і так розповідає: Я стояв на однім кінци командантского містка, а Макаров на другім. (Тут треба зараз додати, що після иншого оповіданя Макаров був вже з своїм ґенеральним штабом в каютї, де як раз мали подавати снїдане, отже може бути, що Макаров саме перед катастофою війшов був на долину). Здавало ся, мов би цїлий сьвіт разом з небом і водою валив ся, а з під споду виступила величезна хмара з ясною полуміню і розпукла ся з заглушаючим гуком та випустила їдкий і душачий дим. Попечений і приголомшений і майже осліплений стямив ся я на стілько, що побачив, що „Петропавловск“ іде стрімголов у воду. Передний конець був вже під водою і филї змивали з него трупи. Всюди лежали відламки, а дорогу до сходів на корабли замикала горяча пара. Я зміркував, що треба їти взад, щоби корабель потапаючи передом не потягнув мене за собою. Пригадую собі лиш тілько, що я чіпаючись то одною то другою рукою, спустив ся з містка на поклад і тут переходив почез дим і полумінь та помежи купами трупів на задний конець. Тут з правого боку корабля опинив ся я вже у водї, а тепер прийшло менї на гадку, що треба глубоко пірнути і під водою як найдальше плисти від корабля, щоби він не потягнув мене за собою. Я пірнув так глубоко, що менї мало голова не пукла, а відтак старав ся вирнути на верх. То був вже найвисший час. Я побачив сьвітло і міг відотхнути. Тепер вхопив ся я якоїсь розбитої лодки і так держав ся може 10 мінут на водї, аж мене вирятував якийсь торпедовець.

„Коли я вирінув і оглянув ся, вже не було нічого видно. Море було спокійне і чисте. Не було анї слїду, що тут стало ся велике нещастє. На водї плавало лиш кілька трупів і кілька легких предметів. Не знаю, кілько часу було минуло в тій хвили, але опісля розповідали менї, що від тої хвилї, коли роздав ся перший вибух, аж до хвилї коли корабель пішов під воду, минула була лиш одна мінута і 40 секунд.

Великому князеви не стало ся нічого великого. Попік собі трохи шию і уши, потовк собі трохи плечі і боки, скупав ся примусово в студеній морскій водї і на тім скінчило ся; набрав ся лиш більше страху і для успокоєня нервів мусїв опісля їздити за границю — злі язики говорили, що до Кобурґа, де проживає розведена з великим князем княгиня Мелїтта. Гірше повело ся другим. Адютант вел. кн. Кирила, Кубе, і его слуга згинули підчас катастрофи. Инших, що ще остали ся в живих, забрала „Монґолія“. Виловлено також кілька трупів, але тїла Макарова і Верещаґіна не знайдено.

(Дальше буде).

Рух поїздів

важний від 15 червня 1904.

посп.	особ.	Приходять до Львова
		в день
	6·00	З Кракова
	6·10	„ Іцкан, Делятина, Чорткова
	7·30	„ Рави рускої, Сокаля
	7·40	„ Підволочиск, Бродів
	7·45	„ Лавочного, Хирова, Калуша
	8·00	„ Самбора, Хирова
	8·10	„ Станиславова, Жидачева, Потутор
	8·20	„ Яворова
	8·55	„ Кракова
	10·05	„ Стрия, Борислава
	10·20	„ Ряшева, Любачева
	11·25	„ Коломиї, Жидачева, Потутор
	1·10	„ Лавочного, Калуша, Хирова
1·30		„ Кракова
1·40		„ Іцкан, Калуша, Чорткова
2·30		„ Підволочиск, Бродів, Гусятина
	4·35	„ Стрия, Хирова, Тухлї
	4·45	„ Яворова
	5·03	„ Белзця, Сокаля
	5·30	„ Підволочиск, Бродів
	5·40	„ Кракова
	5·50	„ Іцкан, Жидачева
		в ночи
8·40		З Кракова
	9·10	„ Іцкан, Чорткова, Потутор
	9·50	„ Кракова
	10·00	„ Самбора, Хирова
	10·20	„ Підволочиск, Бродів
	10·40	„ Лавочного, Хирова, Калуша
12·20		„ Іцкан
2·31		„ Кракова
	3·25	„ Тернополя, Гриманова.

посп.	особ.	Відходять зі Львова
		в день
	6·20	До Іцкан, Жидачева, Потутор
	6·30	„ Підволочиск, Бродів, Чорткова
	6·45	„ Лавочного, Борислава
	6·50	„ Яворова
8·25		„ Кракова
	8·35	„ Кракова
	9·10	„ Лавочного, Хирова, Калуша
	9·25	„ Самбора, Хирова
	10·35	„ Тернополя, Потутор
	10·45	„ Чернівець, Делятина
	10·50	„ Белзця, Сокаля, Любачева
1·55		„ Підволочиск, Бродів
2·45		„ Іцкан, Потутор, Чорткова
2·55		„ Кракова
	3·05	„ Стрия, Хирова, Тухлї
	3·30	„ Ряшева, Любачева, Хирова
	3·40	„ Самбора, Хирова
	5·48	„ Яворова
	5·55	„ Коломиї, Жидачева
		в ночи
	6·2[illegible]	До Кракова
	6·40	„ Лавочного, Хирова, Калуша
	7·05	„ Рави рускої, Сокаля
	9·00	„ Підволочиск, Бродів
	10·05	„ Перемишля, Хирова
	10·42	„ Іцкан, Залїщик, Делятина
	10·55	„ Кракова
	11·00	„ Підволочиск, Бродів, Залїщик
	11.05	„ Стрия
12·45	10·50	„ Рави рускої, Любачева (кождої недїлї)
2·51		„ Кракова
		„ Іцкан, Чорткова
	4·10	„ Кракова

ЗАМІТКА. Пора нічна від 6 г. вечером до 5 г. 59 м. рано. Час середно-европейский від львівского о 36 мін. В містї видають білети їзди: Аґенция Ст. Соколовского в пасажи Гавсмана ч. 9 від 7 рано до 8 вечером, а білети звичайні і всякі инші, тарифи, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. бюро інформацийне ц. к. зелїзниць державних (ул. Красїцких ч. 5 в подвірю, сходи II. двері ч. 52. в годинах урядових (від 8—3 а в сьвята від 9—12).

За редакцию відповідає Адам Креховецкий

ОГОЛОШЕНЯ.

Товариство взаїмного кредиту

„ДНЇСТЕР"

стоваришенє зареєстроване з обмеженою порукою у Львові,
Ринок ч. 10, дім „Просьвіти".

ЧЛЕНАМИ ТОВАРИСТВА можуть бути тільно обезпечені тревало в „Днїстрі" від огню. Членьский удїл 50 К можна вложити в ратах; вписове 2 К.

ЧЛЕНИ ТОВАРИСТВА можуть затягати позички на 6 % за предложенєм відповідної гіпотеки або поруки; сплату більших позичок розкладає ся на 10 лїт.

ПРИ ПАРЦЕЛЯЦИЯХ і иншім купнї землї нехай купуючі звертають ся за позичками до „Днїстра".

ВКЛАДКИ щадничі приймає товариство на 4 прц.

З ЧИСТОГО ЗИСКУ дістають члени дивіденду від удїлів а часть зиску призначує ся на добродїйні цїли; дотепер удїлено на церкви, бурси, школи і т. и. 16.385 К.

Стан 31 грудня 1903:

Вкладки	1,444.589 К	Позички	1,330.822 К
Удїли	109.835 К	Цїнні папери льоковані в банках і на рахунках біж.	280.681 К
Фонди резервові	21.318 К		

МІД знаменитий, десеровий, курацийний, з власної пасіки 5 клгр. лиш 6 корон franco. Вода медова найлїпше средство на лице. Даром брошурку д-ра Цесельского о медї варто перечитати, жадайте! **КОРІНЕВИЧ**, ем. уч. Іванчани.

Агенция дневників Ст. Соколовского Львів, Пасаж Гаусмана ч. 9, — приймає пренумерату і оголошеня до всїх дневників краєвих і заграничних. В тій агенциї находить ся також головний склад і експедиция „Варшавского Тигодника ілюстрованого". До „Народної Часописи" і „Газети Львівскої" може приймати оголошеня виключно лиш та агенция.

Найдешевше можна купити лише

в Авкцийній Гали

Пасаж Миколяша

меблї, образи, дивани, сальонову обставу, золото, біжутерию, старинности і все можливе до домового уладженя.

Порозуміне з провінциєю писемно.

Вступ вільний цїлий день.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом І. Недопада — (Телефона ч. 527).